

TRANSDISCIPLINÁRNÍ DIDAKTIKA VE SPOLUPRÁCI AKADEMIKŮ PŘI REALIZACI PROFESNÍCH UČITELSKÝCH ZNALOSTÍ OBSAHU PRO PRIMÁRNÍ EDUKACI

THE TRANSDISCIPLINARY DIDACTICS IN A COOPERATION OF ACADEMICS AND THE CREATION OF PROFESSIONAL TEACHERS' CONTENT KNOWLEDGE FOR PRIMARY EDUCATION AND PEDAGOGICAL RESEARCH

Lukášová Hana

Klíčová slova: didaktika, transdisciplinarita, akademický učitel, poznatková báze učitelství, primární edukace, scénáře učitelského vzdělávání

Key words: didactics, transdisciplinarity, academic teacher, knowledge base for teaching, primary education, scenario making for teacher education

V uvedeném příspěvku se budeme věnovat pojetí transdisciplinárního přístupu v konkrétním kontextu spolupráce akademiků při tvorbě a realizaci profesních učitelských znalostí obsahu pro primární edukaci. Pokusíme se navázat na výsledky předchozích výzkumů učitelské profese (Lukášová 1998–2018) a seznámit s novými možnostmi aplikace principů transdisciplinární spolupráce v podmínkách tvorby a realizace studijního programu Učitelství pro první stupeň základní školy ve Zlíně na FHS UTB.

Pojem „transdidaktika“ nebo transdisciplinární didaktika byl v českých podmínkách vytvořen jako záměrná alternativa k současnému pojmu obecná didaktika. Autoři tím odlišili metodologické pojetí, které je zaměřeno na badatelský předmět výzkumu, který definují jako „*procesy nabývání, sdílení a uplatňování znalostí obsahu prostřednictvím vyučování a učení*“ (viz Slavík, Janík, Najvar, Knecht, 2017, s. 13), jež v podmínkách přípravy učitelů pro primární edukaci je výzvou pro nový pedagogický výzkum. V zahraničí můžeme nalézt jednak pojem poznatková báze učitelství (knowledge base for teaching) od Shulmana nebo scénáře učitelského vzdělávání (scenario making for teacher education) od Snoeka, které představíme jako východiskové modely pro přeshraniční spolupráci akademiků, kteří participují na přípravě a realizaci kurikula učitelské přípravy pro primární edukaci.

Bude použita teoretická analýza východisek a procesů realizace, které byly součástí přípravy kurikula pro novou akreditaci studijního programu Učitelství pro první stupeň základní školy v podmínkách FHS ve Zlíně.

Příspěvek se pokusí motivovat budoucí participanty ke sdílení nového paradigmatu transdisciplinarity v oblasti budoucí spolupráce akademických pracovníků na celostním pojetí studenta učitelství a reflektivním modelu učitelské přípravy pro primární edukaci a pedagogickém výzkumu principu transdisciplinární didaktiky.

Abstract: In the present paper we will focus on the concept of transdisciplinary didactics in a particular context of academic cooperation during the creation and realization of professional teachers' content knowledge for primary education. We hope to follow up on the results of previous research on teaching profession (Lukášová, 1998–2018) and to find new possibilities of application of transdisciplinary didactics principles in the development of the primary school teacher training study programme at FHS TBU in Zlín.

Literatura/References:

- ATEE (2006). *The Quality of Teachers*, Policy paper – Recommendation on the development of indicators to identify teacher quality, ATEE – Association for Teacher Education in Europe. October.
- Lukášová, H., Svatoš, T., Majerčíková, J. (2014). *Studentské portfolio jako prostředek pedagogického výzkumu – Příspěvek k autoregulaci a seberozvoji*. Zlín: ÚŠP Univerzita Tomáše Bati.
- Lukášová, H. (2015). *Učitelské sebepojetí a jeho zkoumání*. Zlín: ÚŠP FHS UTB.
- Slavík, J., Janík, T., Najvar, P. & Knecht, P. (2017). *Transdisciplinární didaktika – o učitelském sdílení znalostí a zvyšování kvality výuky napříč obory*. Brno: PdF MU.
- Snoak, M. (2003) The Use and Methodology of Scenario Making. *European Journal of Teacher Education in Europe. Scenario planning and Teacher education*, 2003, Vol. 26, Nu. 1, 9–20. ISSN 0261-9768.